

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський університет імені Бориса Грінченка
Освітня програма	28278 Соціальна робота
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	231 Соціальна робота

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський університет імені Бориса Грінченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	28278
Назва ОП	Соціальна робота
Галузь знань	23 Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Осетрова Оксана Олександрівна, Сергата Інеса Олегівна, Лісовець Олег Васильович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	09.11.2020 р. – 11.11.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/nmc.kmn/accred/2020/3-onr/231_Sotsialna_robota.pdf
Програма візиту експертної групи	https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/nmc.kmn/accred/2020/3-onr/231_Programa_online_vizytu.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Акредитація ОНП «Соціальна робота» є первинною у Київському університеті імені Бориса Грінченка, проте у ЗВО накопичений багаторічний досвід (з 2010 року) підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спорідненою спеціальністю «Соціальна педагогіка». Відповідно, розробка і упровадження ОНП "Соціальна робота" ґрунтується на цьому досвіді, використовуючи науково-методичні напрацювання, матеріально-технічні та кадрові ресурси ЗВО. ОНП «Соціальна робота» у Київському університеті імені Бориса Грінченка змогла органічно поєднати передові практики соціальної роботи з кращими здобутками соціально-педагогічної науки, демонструючи ефективну організацію науково-дослідницької роботи та підготовки науковців за спеціальністю 231 Соціальна робота. Акредитаційна експертиза підтвердила спроможність ЗВО забезпечувати цю діяльність на високому рівні, про що свідчить оцінка половини критеріїв на рівні А. Окремі ж недоліки, які виявлені у ході виїзної експертизи, не є критичними і, переважно, не мають суттєвого впливу на якість підготовки фахівців за цією ОНП, або ж можуть бути виправлені в короткий термін.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

До сильних сторін програми відносимо: урахування в її змісті тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці; систематичне залучення професіоналів-практиків, науковців, роботодавців до фахової підготовки здобувачів вищої освіти, до організації науково-дослідницької роботи за темами дисертаційних досліджень. Яскраво вираженою є індивідуальна освітня траєкторія аспірантів, які беруть активну участь як в освітньому й науковому житті кафедри/Університету, так і в соціальних, наукових проектах, набуваючи соціальних навичок (soft skills). Форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу, адаптовані під індивідуальні освітню і наукову траєкторії розвитку аспірантів. Заслугує на увагу практика ведення «е-портфоліо» аспірантів, що дозволяє відстежувати їхні показники та здобутки. У ЗВО сформовано культуру академічної доброчесності. Викладачі та наукові керівники за ОНП мають повну відповідність академічної та/або професійної кваліфікації, досвід участі у дослідницьких проектах. У ЗВО існує дієва система морального та матеріального стимулювання професійного розвитку. Ефективно працює навчально-науковий центр розвитку персоналу та лідерства. Сучасна інфраструктура ЗВО забезпечує надання комплексу освітніх послуг, ефективну організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку учасників освітнього процесу, у тому числі з особливими освітніми потребами. За ОНП «Соціальна робота» забезпечується повноцінна підготовка до науково-дослідницької діяльності через налагоджену співпрацю з науковими, освітніми і соціальними інституціями і включення аспірантів у різні форми науково-дослідницької активності. ЗВО надає широкі можливості для апробації наукових досліджень аспірантів через організацію наукових конференцій, семінарів, круглих столів, фестивалів науки, конкурсу наукових проєктів.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Обмеженість вибору здобувачами дисциплін вільного вибору у навчальному плані (одна дисципліна з блоку із двох дисциплін). Незавершене дидактичне наповнення «системи е-навчання» за ОНП «Соціальна робота» (щодо фахових ОК). У напрямку міжнародної активності здобувачів вищої освіти власне зарубіжна наукова активність не є систематичною. Нерегулярність опитувань на рівні ЗВО щодо різних аспектів організації освітнього процесу, задоволеності здобувачів освітніми послугами (відсутність стандартизованих процедур і методик). Періодичність перегляду ОНП визначена раз на чотири роки, що не дозволяє оперативного реагувати на зміни у практичній і науковій сфері соціальної роботи, на пропозиції стейкхолдерів. Представники студентського самоврядування та Наукового товариства не залучаються до процедур моніторингу та періодичного перегляду ОНП. У освітній програмі не передбачено окремого освітнього компонента методичної спрямованості, який би передував науково-викладацькій практиці і сприяв би повноцінній підготовці до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю. Рекомендації: 1) розширити спектр дисциплін вільного вибору для здобувачів; 2) завершити роботу з дидактичного наповнення «системи е-навчання» за ОНП Соціальна робота (щодо фахових ОК); 3) увести до ОНП/навчального плану педагогічну (методичну) освітню компоненту у контексті підготовки здобувачів до науково-викладацької практики; 4) у напрямку міжнародної активності поглибити власне закордонну наукову активність аспірантів ОНП Соціальна робота; 5) зробити регулярними і стандартизованими на рівні ЗВО опитування щодо різних аспектів організації освітнього процесу, задоволеності здобувачів освітніми послугами; 6) систематично переглядати ОНП за результатами опитувань стейкхолдерів, згідно зі змінами та інноваціями у практичній і науковій сфері соціальної роботи; 7) залучати представників студентського самоврядування та Наукового товариства до процедур моніторингу та періодичного перегляду ОНП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Наявна кореляція між цілями ОНП «Соціальна робота» 2016 р. та місією й стратегією ЗВО, зазначеними у «Стратегії (Програмі) розвитку Київського університету імені Бориса Грінченка на 2018-2022 рр.» (<https://tinyurl.com/kubg-strat>) та ідентичній за своїм змістом «Програмі розвитку Київського університету імені Бориса Грінченка на 2013-2017 рр.». Обґрунтуванням зазначеної ідентичності є те, що місія, візія Університету задекларовані в Статуті Київського університету імені Бориса Грінченка – головному документі, що регламентує діяльність ЗВО, нова редакція якого була зареєстрована у 2015 р. (https://kubg.edu.ua/images/stories/regulations/reg_docs/statut_universytetu.pdf). «Стратегія (Програма)» 2018-2022 рр. є логічним продовженням попередньої стратегічної «Програми» 2013-2017 рр., у зв'язку з чим місія Університету залишається незмінною, адже йдеться про центральну місію Корпоративної культури закладу, що будується на ідеї лідерства-служіння. ОНП «Соціальна робота» сприяє реалізації ідей корпоративної культури Університету (<https://tinyurl.com/kubg-corp>), зафіксованої у його місії («служити людині, громаді, суспільству»); візії (ідея формування лідера з високою корпоративною культурою та постійним прагненням досконалості); цінностях (людина, громада, довіра, духовність, лідерство-служіння, відповідальність, професіоналізм, громадянська ідентичність, свобода, різноманіття), оскільки пріоритетом програми є особистісний розвиток здобувача, його самореалізація й самоактуалізація в науково-викладацькій та дослідницькій діяльності. Реалізація місії Університету забезпечується такими цілями ОНП, як «розвиток і підвищення кваліфікації конкурентоспроможних професіоналів; розкриття потенціалу молодих науковців і сприяння їхньому лідерському становленню та самореалізації». Досягнення цілі – «формування у здобувачів здатності розв'язувати комплексні проблеми у сфері соціальної роботи за допомогою наукових досліджень та здійснювати на високому рівні науково-дослідну, науково-педагогічну та інноваційну фахову діяльність» дозволяє зреалізувати місію Університету – «служити людині, громаді, суспільству», адже інноваційна наукова діяльність у галузі соціальної роботи, відображена у тематиці та змісті дисертаційних досліджень (наприклад: А. Дуля «Соціальна підтримка громадськими організаціями сімей учасників антитерористичної операції», К. Салата «Соціально-педагогічна підтримка батьків дітей із особливими освітніми потребами», О. Файдюк «Соціальна підтримка учасниць бойових дій в умовах територіальної громади») сприяє задоволенню нагальних потреб і розв'язанню ключових проблем особистості, громади та суспільства.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Важливо зацентувати увагу на реальності факту співпраці стейкхолдерів із кафедрою соціальної педагогіки та соціальної роботи. Обговорення змістових складників ОНП «Соціальна робота» відбувається із залученням стейкхолдерів, які відвідують засідання кафедри та беруть участь у конференціях, круглих столах, семінарах, присвячених проблемам наукового забезпечення практики соціальної роботи (наприклад: Перші соціально-педагогічні читання імені Ірини Дмитрівни Зверевої, Київ, 2015 р.; Соціальний педагог у територіальній громаді, Запоріжжя, 2016 р.; Наукова цукерня Інституту людини Університету Грінченка, 2016 та ін.). Важливими у даному контексті є й робочі зустрічі НПП кафедри – розробників ОНП зі стейкхолдерами. Так, на етапі розробки освітньої програми її цілі, завдання та зміст, форми і методи викладання були предметом обговорення з такими стейкхолдерами – фахівцями з соціальної роботи, як: представники Міністерства соціальної політики України (К. Левченко – урядовий уповноважений з питань гендерної політики), Київського міського ЦСССДМ (Я. Колобова – директор), лабораторії соціальної педагогіки і соціальної роботи Інституту проблем виховання НАПН України (Т. Алексеєнко – завідувач), Міжнародного благодійного фонду «Партнерство «Кожній дитині» (З. Кияниця – заступник директора), Всеукраїнської благодійної організації «Український фонд «Благополуччя дітей» (Т. Басюк – виконавчий директор), Всеукраїнського громадського центру «Волонтер» (Т. Журавель – виконавчий директор). Стейкхолдери зробили низку пропозицій, які були враховані гарантом, завідувачем і НПП кафедри при розробці ОНП «Соціальна робота». Зокрема: Т. Алексеєнко – щодо методології наукових досліджень (акцент на проблемні поля та нові дослідження у галузі соціальної роботи); Т. Басюк – щодо акценту на законодавчій базі підготовки здобувачів; Т. Журавель – щодо посилення елементів деінституалізації у сфері соціальної роботи (сімейні форми виховання); З. Кияниця – щодо посилення практичної підготовки здобувачів); Я. Колобова щодо формулювання й необхідності набуття здобувачами компетентностей з соціальної роботи в громаді. Обговорення дали можливість уточнити фахові компетентності, визначити зміст освітніх компонентів ОНП, спрямованих на їх формування, визначити перелік вибіркового дисциплін.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Як розробка, так і впровадження ОНП відбувається на тлі становлення в Україні соціальної роботи як наукової спеціальності, реформування системи соціальних послуг та активізації й професіоналізації діяльності неурядових організацій, що впроваджують соціальні проєкти й надають соціальні послуги. Зокрема, відповідно до нової редакції Закону України «Про соціальні послуги» впроваджуються обов'язковий моніторинг та оцінка якості соціальних послуг на регіональному та місцевому рівні, що є локальними науковими дослідженнями компетентних фахівців, на формування яких і спрямована ОНП. Розвиток конкурентного ринку соціальних послуг, впровадження системи державного замовлення та тендерних закупівель соціальних послуг стимулює державні установи і неурядові організації до застосування інноваційних моделей і методів соціальної роботи, використання яких потребує апробації методами наукових досліджень, на що й спрямовані дисертаційні дослідження аспірантів. У галузевому контексті назріла потреба неурядових організацій у кваліфікованому науковому супроводі інноваційних проєктів. Соціальні програми профілактики ВІЛ, домашнього насильства, торгівлі людьми, програми підтримки учасників бойових дій, впровадження альтернативних форм піклування за дітьми потребують експертної підтримки й дослідницьких компетентностей виконавців. Регіональний контекст впровадження ОНП окреслюється сконцентрованістю у київському регіоні управлінських структур, недержавних і благодійних організацій, діяльність яких спрямована на впровадження інновацій, що можливо за умов наявності висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців, здатних поєднати теорію й практику соціальної роботи. Крім того, 11 ЗВО м. Київ потребують кваліфікованих НПП. Враховано досвід ОНП у соціальній сфері, які реалізуються у вітчизняних ЗВО (Програма підготовки докторів філософії з соціальної роботи Інституту проблем виховання НАПН України; докторська програма (PhD) з соціальної роботи і соціальної політики Школи соціальної роботи імені професора Володимира Полтавця національного університету «Києво-Могилянська академія» (зокрема, при визначенні ОК) та іноземних університетах (Програми підготовки Докторів філософії з соціальної роботи Inter University Doctoral Degree Program in Social Work Португальського католицького університету (зокрема, спрямованість на міждисциплінарні та польові дослідження) й Університету Коїмбри, The PhD Program in Social Welfare Школи соціальної роботи Вашингтонського університету (зокрема, наголос на практико-орієнтованому навчанні). При формулюванні цілей і ПРН враховано документи «Глобальні стандарти підготовки соціальних працівників» (<https://www.iassw-aiets.org/global-standards-for-social-work-education-and-training/>) та сучасне Глобальне визначення соціальної роботи (<https://www.ifsw.org/what-is-social-work/global-definition-of-socialwork/>), ухвалені відповідно 2004 і 2014 р. Міжнародною федерацією соціальних працівників і Міжнародною асоціацією шкіл соціальної роботи.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 231 Соціальна робота галузі знань 23 Соціальна робота для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти відсутній. У зв'язку з цим слід зазначити, що ОНП «Соціальна робота» (від 31.03.2016 р.) відповідає вимогам 9-го рівня Національної рамки кваліфікацій. Інтегральній компетентності НРК відповідають об'єкти вивчення й діяльності програми: «комплексні проблеми соціальної роботи, які виникають, коли наявних знань недостатньо, для вирішення конкретного завдання, а спосіб, за допомогою якого можна здобути необхідні знання, – невідомий»; ціль програми – формування у здобувачів здатності розв'язувати комплексні проблеми у сфері соціальної роботи за допомогою наукових досліджень та здійснювати на високому рівні науково-дослідну, науково-педагогічну та інноваційну фахову діяльність; програмні результати: ПРН 4 – генерувати нові ідеї, ПРН 5 – обирати та застосовувати інновації для інтеграції науки і практики, розв'язання суспільно значущих проблем, ПРН 11 – будувати тлумачно-інтерпретаційні моделі для пояснення соціальних явищ і процесів, переосмислювати наявні та створювати нові знання та/або професійні практики у сфері соціальної роботи, ПРН 14 – апробувати результати наукового дослідження, поширювати та впроваджувати їх у практику соціальної роботи. Дескрипторам 9-го кваліфікаційного рівня відповідають і такі програмні результати: ПРН 3 – демонструвати універсальні навички дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, пошуку та критичного аналізу інформації, управління науковими проєктами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності, ПРН 7 – застосовувати категорійно-понятійний апарат, новітні теорії, концепції, технології та методи, необхідні для розв'язання комплексних проблем у галузі професійної діяльності, ПРН 6 – практикувати пошук, самостійний відбір та обробку наукової інформації й емпіричних даних, ПРН 8 – використовувати загальнонаукові та спеціальні методи досліджень, які спрямовані на пізнання досліджуваних явищ та соціальних процесів, ПРН 10 – формулювати наукову проблему, розробляти концептуальні засади, висувати робочі гіпотези досліджуваної проблеми, обирати методи наукового дослідження у сфері соціальної роботи, ПРН 12 – дотримуватися етики наукового дослідження та деонтологічних принципів соціальної роботи, ПРН 13 – розробляти та застосовувати інструментарій, проводити теоретичне та емпіричне дослідження, аналізувати й узагальнювати та презентувати його результати, обґрунтовувати висновки, ПРН 17. В ОНП «Соціальна робота» (від 16.09.2020 р., протокол № 8) уточнено інформацію щодо рівня відповідності Національній рамці кваліфікацій – з 9-го на 8-ий, згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 – у редакції Постанови КМУ від 25.06.2020 р. № 519.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Заслужують на увагу такі здобутки під час реалізації ОНП «Соціальна робота» у Київському університеті імені Бориса Грінченка: 1) інноваційна наукова діяльність аспірантів у галузі соціальної роботи, відображена у тематиці та змісті дисертаційних досліджень, що сприяє не тільки досягненню цілей ОНП «Соціальна робота», але й реалізації місії Університету – «служити людині, громаді, суспільству» – у практичній діяльності соціального працівника-науковця; 2) плідна співпраця кафедри зі стейкгольдерами при розробці ОНП, що дозволяє врахувати попит і потреби ринку праці та підготувати самостійного конкурентоспроможного фахівця, обізнаного як в теорії, так і на практиці; 3) при розробці ОНП автори послуговувалися передовим досвідом аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм; врахували попит сучасного конкурентного ринку соціальних послуг; 4) програмні результати навчання аспірантів за ОНП «Соціальна робота» задовольняють тенденції розвитку спеціальності та потреби й попит ринку праці з урахуванням галузевого та регіонального контексту.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабких сторін і недоліків не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Враховуючи сильні сторони та відсутність слабких сторін ОНП «Соціальна робота» за критерієм 1, вважаємо, що рівень відповідності даному критерію – «А», оскільки ОНП «Соціальна робота» вирізняється унікальністю, безпосередньо пов'язаною з реалізацією місії та стратегії Київського університету імені Бориса Грінченка – «служити людині, громаді, суспільству», що впроваджується у практичній діяльності науковця-практика з соціальної роботи, набуті компетентності якого задовольняють сучасні тенденції розвитку спеціальності та потреби й попит ринку праці з урахуванням галузевого та регіонального контексту, на чому акцентували увагу стейкголдери, які беруть активну участь у впровадженні освітньо-наукової програми «Соціальна робота». Отже, ОНП «Соціальна робота» не тільки відповідає нормативним вимогам до її реалізації, але й означена оригінальною рисою – зреалізованість в об'єктивній реальності теоретичних наукових доробків аспірантів – лідерів служіння загалові, спрямованих на підвищення якості життя як окремої людини, сім'ї, так і громади, і суспільства.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг кредитів ОНП «Соціальна робота» у ЄКТС становить 60, з них 20 відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 231 Соціальна робота галузі знань 23 Соціальна робота для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти наразі відсутній. Загальний обсяг кредитів за освітньо-науковою програмою «Соціальна робота» відповідає ч. 6 ст. 5 «Рівні та ступені вищої освіти» Закону України «Про вищу освіту» (30-60 кредитів ЄКТС).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОНП «Соціальна робота» структурована в контексті загального часу навчання (за семестрами / роками навчання). Простежується певна логіка навчання і викладання: як правило, засвоєння наступних компонентів ґрунтується на вивченні попередніх, наприклад: ОК «Філософія науки» (1 семестр) передують засвоєнню ОК «Загальнонаукова методологія» (2 семестр), ОК «Методологія досліджень у соціальній роботі» (1 семестр) передують засвоєнню ОК «Крос-культурні і міждисциплінарні дослідження» (2 семестр). Включені до ОНП «Соціальна робота» освітні компоненти дозволяють досягти поставлених цілей та програмних результатів навчання. Слід зазначити, що забезпечення програмних результатів навчання за ОНП «Соціальна робота» відбувається як за рахунок обов'язкових освітніх компонентів з урахуванням науково-викладацької та дослідницької практик, так і за рахунок

дисциплін вільного вибору здобувачів за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти, спрямованих, зокрема, на ознайомлення та усвідомлення актуальних питань соціальної роботи, інновацій у соціальній сфері.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Теоретичний зміст предметної області ОНП охоплює «поняття, теорії, концепції, закономірності, принципи, які розкривають розвиток і соціалізацію особистості, розвиток соціальних груп та громад, проблеми соціальної дезадаптації та соціального виключення, формування складних життєвих обставин, зміст, моделі, технології, форми і методи соціальної роботи, зміст, форми і методи формування професійних компетентностей фахівця в галузі соціальної роботи», що відповідає розумінню предметної області соціальної роботи, розкритому в Глобальному визначенні соціальної роботи (2014): «Підкріплена теоріями соціальної роботи, соціальних і гуманітарних наук, а також місцевими знаннями практика і академічна дисципліна, спрямована на досягнення соціальних змін, соціальної згуртованості, активізацію та звільнення людей». Змістова складова ОК ОНП фокусується на специфіці предметного поля: ОК 4 – Розвиток наукової галузі («Методологія досліджень у соціальній роботі», «Крос-культурні і міждисциплінарні дослідження»), у процесі вивчення яких аспіранти мають можливість оволодіти сучасною методологією, специфічними підходами та методами наукового дослідження проблем соціалізації й соціальної адаптації особистості в умовах складних життєвих обставин, чинників виникнення й загострення проблем у розвитку соціальних груп і громад, засобів оптимізації соціальної роботи, спрямованої на досягнення соціальних змін, соціальної згуртованості. Вибіркові компоненти ВК 1 – Актуальні питання соціальної роботи», ВК 2 – Інновації у соціальній сфері, ВК 3: наукові семінари «Соціальна робота з дітьми та молоддю» та «Соціальна робота в громаді» спрямовані на забезпечення аспірантів знаннями і розумінням предметної області досліджень. У процесі вивчення ОК 2 – Стратегії наукових досліджень й ОК 5 – Науково-дослідна інфраструктура в галузі аспіранти мають можливість оволодіти прикладними методиками та програмними інструментами для проведення наукових досліджень із соціальної роботи. Програма науково-викладацької практики передбачає викладання фахових дисциплін із соціальної роботи, а дослідницької – участь аспіранта в організації й проведенні досліджень з проблем соціальної роботи. Відповідно до «Порядку підготовки здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», затвердженого Постановою КМУ від 23.03.2016 р. № 261, зміст ОНП охоплює складники, необхідні для набуття компетентностей: 1) оволодіння загальнонауковими компетентностями (ОК 1 – Філософія і методологія наукової діяльності); 2) набуття універсальних навичок дослідника (ОК 2 – Стратегії наукових досліджень; 3) набуття іншомовних компетентностей (ОК 3 – Наукова комунікація англійською мовою); 4) оволодіння фаховими компетентностями (ОК 4 – Розвиток наукової галузі; ОК 5 – Науково-дослідна інфраструктура в галузі; ОК 6 – Науково-викладацька практика; ОК 7 – Дослідницька практика). Отже, зміст ОНП «Соціальна робота» відповідає предметній області спеціальності 231 Соціальна робота.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

У ЗВО індивідуальна освітня траєкторія забезпечується такими процедурами: 1) право здобувача на участь у формуванні індивідуального навчального плану, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» (п. 7.2); 2) право здобувача на реалізацію власних наукових інтересів; 3) право на формування на основі ОНП індивідуального навчального плану та плану наукової роботи, які погоджуються з науковим керівником і затверджуються вченою радою інституту, відповідно до «Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти доктора філософії в Університеті» (п.4.2) (<https://tinyurl.com/kubg-phd-pro>). Згідно з цим Положенням, аспіранти можуть формувати індивідуальну освітню траєкторію через: вибір форми навчання; вільний вибір ОК в обсязі не менше 25 % від загальної кількості ЄКТС за ОНП; можливість навчання у рамках академічної мобільності – на базі інших ЗВО; можливість зарахування кредитів, отриманих у неформальній освіті; право на академічну відпустку або перерву в навчанні, на поновлення на навчання; самостійний вибір теми дисертаційного дослідження. Право здобувачів вищої освіти на вільний вибір навчальних дисциплін у ЗВО зреалізовується на підставі «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Університеті» (<https://tinyurl.com/kubg-phd-pro>), відповідно до п. 4.2 якого свій вибір аспірант підтверджує заявою. Інформація про вибіркові освітні компоненти розміщується на сайті Університету (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/apirantam/anotacii/onp_sr.pdf). Вибір ОК здійснюється на початку першого року навчання аспірантами, згідно з їхніми науковими інтересами і тематикою дисертаційного дослідження, що свідчить про усвідомлений і вмотивований підхід здобувачів. Під час вступу до аспірантури, презентуючи власні дослідницькі пропозиції чи досягнення, відповідно до Правил прийому, вступник демонструє коло своїх наукових інтересів. Індивідуальний навчальний план аспірантів ОНП містить перелік дисциплін за вибором в обсязі 33 % загальної кількості кредитів ЄКТС (20 кредитів ЄКТС при загальному обсязі 60 кредитів, що відповідає вимогам «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук», 2016 р.). Однак вибір однієї дисципліни здійснюється з блоку із двох дисциплін, що є обмеженням вибору здобувачів. Аспіранти беруть активну участь як в освітньому й науковому житті, так і в соціальних проектах (наприклад, на базі Міжнародного благодійного фонду «Партнерство «Кожній дитині», Всеукраїнського громадського центру «Волонтер»).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів ОНП «Соціальна робота» регулюється «Положенням про організацію та проведення практики аспірантів Університету» (<https://tinyurl.com/kubg-phd-prac>). Слід зазначити внесок кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи у вдосконалення практичної підготовки аспірантів, який полягає у впровадженні практико-орієнтованого навчання, що становить перевагу зrealізації ОНП «Соціальна робота». ОНП і навчальним планом передбачені такі види практик: 1) науково-викладацька практика (5 семестр, 4 кредити ЄКТС); 2) дослідницька практика (6 семестр, 6 кредити ЄКТС), які проходять на базі кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи. Науково-викладацька практика спрямована на поглиблення і розширення професійних компетентностей аспіранта, необхідних для виконання науково-педагогічної діяльності у ЗВО (ФК 10). Практика передбачає викладання спеціальних дисциплін і проведення науково-методичної роботи. У ході практики аспіранти відпрацьовують навички планування, викладання й аналізу результатів власної роботи, проведення різних форм навчальних занять, індивідуальної роботи зі студентами, методичної роботи, керівництва науковими студентськими дослідженнями. Однак ЕГ не виявила в освітній програмі ОК чи модуля ОК педагогічної спрямованості, який би передував проходженню практики і забезпечував методичну підготовку аспірантів. Зважаючи, що ОНП не відноситься до галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, непереконливим виглядає аргумент, висловлений адміністрацією під час фокус-груп, що педагогічні компетентності здобувачі набули під час навчання на попередніх рівнях вищої освіти. Дослідницька практика має закріпити і розвинути компетентності здобувача ОНП, необхідні для проведення ним самостійного наукового дослідження (ЗК3, ФК1, ФК3, ФК7, ФК8, ФК9). У ході цієї практики аспіранти отримують можливість участі у розробці наукових проєктів, науково-дослідних процедурах, організації та проведенні наукових заходів, презентації результатів власного дослідження. Аналізуючи досвід впровадження ОНП «Соціальна робота», слід зацентувати на таких його перевагах: 1) практична підготовка аспірантів спрямована на проведення експерименту по всій Україні, у зв'язку з чим відсутня обмеженість угодою з конкретною базою практики: за потреби здобувач відвідує ті бази практики, з якими ЗВО укладені довгострокові угоди (напр.: МБФ «Партнерство «Кожній дитині», Всеукраїнський громадський центр «Волонтер», ВБО «Український фонд «Благополуччя дітей»); 2) під час практичної підготовки аспіранти долучаються до виконання науково-дослідної теми Інституту людини «Особистість в умовах суспільних трансформацій сучасної України». Як приклад такої роботи: підготовка статті, проіндексованій в Scopus, у співавторстві наукового керівника і аспірантки: Veretenko T.G., Dulia A.V., Liakh T. L. (2019). The Problems and Needs of the Families of Antiterrorist Operation Participants: Results of In-depth Interviews. *The New Education Review*. Vol. 55(1). P. 220-230.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОНП «Соціальна робота» передбачає широке застосування таких методів навчання, як: диспут, дискусія, пошукова робота в групах, майстер-клас, ділова гра, презентація, проєктний метод, що сприяють набуттю здобувачами за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям, зокрема, йдеться про розвиток комунікативних і організаційних навичок. Соціально орієнтоване вивчення іноземної мови надає здобувачам за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти можливість удосконалити комунікативні навички, здатність до спілкування іноземною мовою, уміння пошуку й аналізу інформації. Слід зазначити, що формування соціальних навичок аспірантів відбувається в процесі вивчення освітніх компонентів, а також проходження практик (науково-викладацької, дослідницької), у ході яких аспіранти удосконалюють навички планування власної діяльності, комунікації з представниками різних суспільних груп. Здатність до формування загального культурного кругозору (ЗК1) та здатність генерувати нові ідеї (ЗК4) розвивається у межах дисципліни «Філософія і методологія наукової діяльності», здатність до опанування іноземної мови (ЗК2) – при вивченні дисципліни «Наукова комунікація англійською мовою». Крім цього, опанування дисциплін «Розвиток наукової галузі» (модуль «Крос-культурні та міждисциплінарні дослідження») і «Стратегії наукових досліджень» (модулі «Інтернаціоналізація науки» та «ІКТ в сучасних наукових дослідженнях») сприяє розвитку здатності до міжкультурної взаємодії та взаємодії із представниками інших професій, навичок використання інформаційних технологій. Здобувачі задіяні у волонтерській діяльності, беруть участь у різноманітних соціальних акціях, заходах, проєктах, ініційованих як Університетом, так і кафедрою. Соціально активні студенти реалізуються як представники Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Університету. Плацдармом для набуття здобувачами soft skills слугує, зокрема, арт-майстерня. Окремо слід зацентувати на тому, що здобувачі ОНП «Соціальна робота» набувають соціальних навичок (soft skills) проведення й оформлення наукового дослідження, безпосередньо навчаючись: 1) які вимоги до написання статті у науко-метричній базі; 2) як послуговуватися бібліографічними ресурсами; 3) як оформлювати (писати) дисертацію. Отже, soft skills узгоджуються із загальними і професійними компетентностями, необхідними для фахівця соціальної сфери, у зв'язку з чим здобувачі вищої освіти, опановуючи програму підготовки за ОНП «Соціальна робота», набувають соціальних навичок під час аудиторних занять, упродовж практичної підготовки та під час науково-дослідницької роботи. За свідченням самих здобувачів, соціальна активність – один з їхніх життєвих принципів, що безпосередньо підтверджується на практиці (волонтерство, участь у соціальних проєктах тощо).

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

У Київському університеті імені Бориса Грінченка при розробці ОНП «Соціальна робота» 2016 р. об'єктивно не могли бути враховані кваліфікаційні вимоги, загальні й професійні компетентності за трудовою дією або групою

трудова дія, що входить до них, визначені у професійному стандарті «Соціальний працівник», оскільки цей Стандарт був затверджений наказом Міністерства соціальної політики України від 04.07.2019 року № 1049 (<https://www.msp.gov.ua/files/profstandart/1049.pdf>). В Університеті здобувачам третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за ОНП «Соціальна робота» професійна кваліфікація не присвоюється.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

При визначенні співвідношення аудиторних (контактних) годин і годин, відведених на самостійну роботу, Київський університет імені Бориса Грінченка орієнтується на загальні вимоги щодо співвідношення обсягу освітніх компонентів із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти, що включає самостійну роботу. Так, обсяг ОНП «Соціальна робота» у ЄКТС становить 60 кредитів (1800 годин) на весь період навчання (4 роки), виконання яких аспірантом передбачається протягом перших трьох років навчання. Четвертий рік навчання передбачає виключно підготовку дисертації до захисту. Співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОНП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти регламентується п. 11.4 «Положення про організацію освітнього процесу» (<https://tinyurl.com/kubg-ed-pro>), в якому зазначається, що кількість контактних годин на один кредит для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, як правило, становить 14 годин. Максимальне тижневе аудиторне навантаження для аспірантів не перевищує 18 годин (п.11.12). Обсяг ОНП та окремих її освітніх компонентів відповідає фактичному навантаженню здобувачів: аудиторне навантаження дисциплін становить не менше, ніж 1/3 від загального освітнього навантаження; навчальний час, відведений для самостійної роботи аспіранта, становить не більше, ніж 2/3 загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення конкретної дисципліни. Такий розподіл сприяє виконанню аспірантами завдань для самостійної роботи. Оцінка реального обсягу часу, необхідного для виконання завдань самостійної роботи, обговорюється у фокус-групах через анкетування із застосуванням Google-форм. Результати опитування узагальнюються та обговорюються на засіданнях кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Інституту людини. Слід зазначити, що, зі слів аспірантів, вони мають достатньо вільного часу, що а ргіогі підтверджує наявність умов як для належного опанування здобувачем конкретної освітньої компоненти, так і для проведення науково-дослідницьких розвідок (статті, тези, доповіді та ін.) та соціально орієнтованої діяльності (наприклад, участь у соціальних проектах), що загалом сприяє розвитку різноманітних векторів індивідуальної траєкторії навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За ОНП «Соціальна робота» підготовка здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Заслужують на увагу такі здобутки під час реалізації ОНП «Соціальна робота» у Київському університеті імені Бориса Грінченка: 1) освітні компоненти ОНП логічно систематизовані, що дозволяє досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання; 2) яскраво виражена індивідуальна освітня траєкторія аспірантів, які беруть активну участь як в освітньому й науковому житті кафедри/Університету, так і в соціальних проектах, впроваджуючи свої напрацювання у соціальні реалії існування людини, громади, суспільства; 3) практична підготовка аспірантів спрямована на проведення експерименту по всій Україні, у зв'язку з чим відсутня обмеженість угодою з конкретною базою практики (за потреби здобувач відвідує ті бази практики, з якими ЗВО укладені угоди); 4) важливим є долучення аспірантів до виконання науково-дослідної теми Інституту людини, що розширює їхні гносеологічні межі свідомості; 5) аспіранти набувають соціальних навичок (soft skills) як у соціальній дійсності (волонтерство, проекти), так і в сфері проведення й оформлення наукового дослідження.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Як слабкі сторони можна означити: 1) обмеженість здобувачів щодо кількості дисциплін вільного вибору у навчальному плані (одна дисципліна з блоку із двох дисциплін); 2) проведення науково-викладацької практики передбачає попередній ОК чи модуль ОК методичної спрямованості, який відсутній у навчальному плані; 3) відсутність випадків підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за дуальною формою освіти, хоча зазначену відсутність можна пояснити такими двома нагальними наразі чинниками, як: ситуація карантину, спричинена пандемією COVID-19; кількісно невеликий контингент здобувачів (2016 / 2017 рік набору – 2 особи; 2017/2018 рік набору – 3 особи; 2018/2019 рік набору – 1 особа; 2019/2020 рік набору – 1 особа), що

відображає всеукраїнську тенденцію. Крім того, Київський університет імені Бориса Грінченка, маючи у своєму активі численні угоди про міжнародну співпрацю, у перспективі спрямований на впровадження даного виду співробітництва. Рекомендації: 1) пропонуємо у навчальному плані зняти обмеження щодо кількості дисциплін вільного вибору здобувачів; 2) рекомендуємо увести до ОНП/навчального плану педагогічну освітню компоненту; 3) посилити підготовку здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за дуальною формою освіти.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Враховуючи сильні та слабкі сторони ОНП «Соціальна робота» за критерієм 2, вважаємо, що рівень відповідності даному критерію – «В», оскільки за умов загального дотримання нормативним вимогам в ОНП «Соціальна робота»: 1) недостатньою є кількість дисциплін вільного вибору здобувача; 2) відсутній ОК чи модуль ОК методичної спрямованості як детермінанта проведення науково-викладацької практики.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Інформація про правила прийому на навчання та вимоги до вступників на навчання за ОНП містяться на офіційному веб-сайті Київського університету імені Бориса Грінченка –<https://kubg.edu.ua/informatsiya/aspirantami-doktorantam/aspirantura/umovy-priyomu.html>; у свою чергу, оновлені Правила прийому до Університету у 2020 р. – https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vstup2020/PP/2_PP-2020-d-A_2.pdf. Крім того, в Електронному кампусі наявна рубрика «Для вступників», де розміщено інформацію про вступ, зокрема до аспірантури, у повному об'ємі. Зазначені Правила розроблені відповідно до Умов прийому МОН України та затверджені в установленому порядку. Правила прийому є чіткі та зрозумілі, не містять дискримінаційних положень та обмежень до доступу на навчання за ОНП «Соціальна робота».

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за ОНП «Соціальна робота» враховують її особливості та ціль – «забезпечити освітньо-наукову підготовку дослідників у галузі знань 23 Соціальна робота, що передбачає успішну реалізацію наукового дослідження, створює умови для розвитку наукового мислення, дослідницької компетентності та самореалізації здобувачів, стимулює до інновацій у науковій та професійній діяльності». Ефективний результат досягнення зазначеної цілі передбачає наявність у здобувача сформованої системи теоретичних знань та практично зорієнтованих умінь і навичок в галузі 23 Соціальна робота. У зв'язку із цим допуск до вступних іспитів надається прийнятною комісією Університету за наявності ступеня «магістр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст». Вступні випробування складаються зі вступного іспиту зі спеціальності, програма якого формується з урахуванням компетентностей магістра спеціальності 231 Соціальна робота, вступного іспиту з іноземної мови та презентації дослідницьких пропозицій або досягнень вступника. Крім того, під час вступу враховуються додаткові бали за науковий доробок вступника, наприклад: додаткові бали під час вступу за друковані наукові статті були зараховані О. Файдюк (2 рік навчання). Програми вступних іспитів оприлюднюються на сайті Університету в розділі «Аспірантам» («Програми вступних іспитів») <https://kubg.edu.ua/informatsiya/aspirantami-doktorantam/aspirantura/prohramy-vstupnykh-ispytiv.html>

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), регулюються «Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Університеті» (п. 4.4) (<https://tinyurl.com/kubg-phd-pro>) та «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Університету» (п. 7.2) (<https://tinyurl.com/kubg-mob>)

gul). Зазначеними документами передбачено, що у межах навчального плану ОНП можуть визнаватися результати навчання з однієї або декількох навчальних дисциплін (зараховуватися кредити ЄКТС), отримані аспірантом в інших ЗВО (наукових установах), як українських, так і закордонних (зокрема, навчання за програмами академічної мобільності, на спеціалізованих курсах, під час літніх шкіл тощо). Рішення про зарахування кредитів і результатів навчання приймається випусковою кафедрою (за обов'язкової участі наукового керівника аспіранта) та вченою радою відповідного інституту/факультету. З цією метою аспірант подає завідувачу аспірантури, докторантури заяву разом із сертифікатом чи іншим документом, що підтверджує факт і результати навчання. Курси зараховуються за умови їх відповідності спеціальності, наявності необхідних обсягів, у порівнянні з обсягами дисциплін/змістових модулів, які аспірант має опанувати під час навчання за ОНП. За час реалізації ОНП «Соціальна робота» випадків визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, не було. Отже, Правила чинних Положень є чіткі, зрозумілі, доступні, а процес їх дотримання є послідовний.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, у Київському університеті імені Бориса Грінченка регламентуються «Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Університеті» (п.4.3) (<https://tinyurl.com/kubg-phd-pro>). Зазначеним Положенням передбачено, що у межах навчального плану ОНП аспіранту можуть перезараховуватися кредити і визнаватися результати навчання, які він отримав у неформальній освіті, на підставі відповідного сертифіката або іншого документа. Рішення про зарахування кредитів і результатів навчання приймається випусковою кафедрою та вченою радою відповідного інституту/факультету. Курси зараховуються за умови їх відповідності спеціальності, наявності необхідних обсягів, у порівнянні з обсягами дисциплін/змістових модулів, які аспірант має опанувати під час навчання за ОНП. Крім того, аспірант, який підтвердив рівень свого знання іноземної мови дійсним сертифікатом, має право: 1) на зарахування відповідних кредитів, передбачених ОНП як таких, що виконані у повному обсязі; 2) на використання обсягу навчального навантаження, передбаченого для набуття мовних компетентностей, для здобуття інших компетентностей (за погодженням з науковим керівником). Процедура визнання ПРН регулюється вищевказаним «Положенням», розміщеним на сайті Університету; ця процедура є доступна і забезпечує поінформованість здобувачів вищої освіти. Прикладом перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, слугує такий факт: під час вступу до аспірантури А. Котелевець (1 рік навчання) сертифікат з англійської мови рівня B2 був перезарахований, як 100 балів. Отже, здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти мають можливість отримання неформальної освіти, що, зокрема, сприяє реалізації індивідуальної освітньої траєкторії.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Заслужують на увагу такі здобутки під час реалізації ОНП «Соціальна робота» у Київському університеті імені Бориса Грінченка: 1) презентація дослідницьких пропозицій або досягнень вступника під час вступного іспиту зі спеціальності; 2) зорієнтованість «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Університеті» на безпосередню реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії кожного здобувача, який прагне до самовдосконалення; 3) широке розповсюдження інформації про вступ серед цільової аудиторії через систематичну співпрацю зі стейкхолдерами, що призводить до якісного відбору здобувачів, які мають досвід польових досліджень.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Певним недоліком може бути відсутність випадків визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО. Однак зазначену відсутність можна пояснити такими двома нагальними наразі чинниками, як: 1) ситуація карантину, спричинена пандемією COVID-19; 2) кількісно невеликий контингент здобувачів (2016/17 рік набору – 2 особи; 2017/18 рік набору – 3 особи; 2018/19 рік набору – 1 особа; 2019/20 рік набору – 1 особа).

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Враховуючи сильні сторони та релятивний характер слабкої сторони ОНП «Соціальна робота» за критерієм 3, вважаємо, що рівень відповідності даному критерію – «А», оскільки Процедура вступу та визнання результатів навчання за ОНП «Соціальна робота» відкрита та прозора, крім того, має переваги, спрямовані на реалізацію індивідуальної траєкторії здобувача: 1) презентації дослідницьких пропозицій або досягнень вступника під час вступного іспиту зі спеціальності; 2) урахування додаткових балів за науковий доробок вступника під час вступу на навчання за ОНП. Правила прийому є чіткі та зрозумілі, не містять дискримінаційних положень та обмежень до доступу на навчання за даною ОНП та оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО. Правила прийому на навчання за освітньо-науковою програмою враховують особливості самої ОНП «Соціальна робота». Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти. Отже, зазначені правила не тільки доступні, що загалом відповідає нормативним вимогам до реалізації ОНП, але й вирізняються перевагами.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Підтверджено, що форми та методи навчання і викладання за ОНП регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу (зі змінами 2020 р.) (<https://tinyurl.com/kubg-ed-pro>) і передбачають поєднання як традиційного, так й інноваційного підходів для досягнення цілей та програмних результатів навчання за ОНП. У результаті експертизи (аналіз робочих програм, перевірка відомостей про самоаналіз) було встановлено, що визначені форми та методи викладання по кожній з освітніх компонент сприяють досягненню заявлених ПРН. Вибір форм та методів навчання і викладання здійснюється згідно специфіки ОНП, враховуючи її науково-дослідницький характер. Незважаючи на невеликі набори на ОНП, чітко дотримується реалізація заявлених організаційних форм освітнього процесу: проводяться лекції, семінарські заняття, організовується самостійна робота, підсумковий контроль, надаються консультації наукових керівників, забезпечується проходження практик. Це підтверджено результатами зустрічей з НПП та здобувачами. Відмітимо, що в умовах карантину активно впроваджуються форми і методи дистанційного навчання за допомогою різних сервісів та платформ (Zoom, Google Meet, Google Classroom). Результати зустрічей з фокус-групами підтвердили систематичність цієї роботи. У ЗВО оновлено «Систему е-навчання» на платформі Moodle. Проте, процес дидактичного наповнення «системи е-навчання» за ОНП Соціальна робота (щодо фахових ОК) на момент експертизи ще триває. ЕГ з'ясувала, чи проводиться у ЗВО опитування серед здобувачів щодо організації освітнього процесу, задоволеності формами та методами навчання й викладання на цій ОНП. Ці питання входили до переліку питань комплексної анкети, яка проводилася серед аспірантів у 2019-2020 н.р. і містила 100 питань, розділених на 6 блоків. На запит ЕГ було надано інформацію про результати опитувань за ОНП «Соціальна робота» та обговорення їх результатів: <https://office.naqa.gov.ua/f6f0be63-804d-4886-93b4-b0c17d66aeb3> Встановлено, що опитування проводяться на рівні фахової кафедри методом інтерв'ювання. На рівні ЗВО питання щодо задоволеності методами викладання включені до анкети «Викладач очима студентів», результати якої знаходяться у відкритому доступі. Окремого опитування на рівні ЗВО щодо задоволеності здобувачів формами та методами навчання й викладання, яке б відбувалося регулярно, не розроблено. Студентоцентризований підхід підтверджується забезпеченням індивідуальної освітньої і наукової траєкторії аспірантів: вільний вибір ОК відповідно до власних наукових інтересів; поєднання навчання, досліджень, професійної діяльності; вибір наукового керівника, теми дослідження, складання індивідуальних дослідницьких графіків тощо. Методи навчання і викладання на ОНП дозволяють реалізувати принцип академічної свободи, адже передбачено їх варіативність, урахування свободи слова та творчості. ЕГ підтверджує також активне долучення здобувачів до роботи Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

ЕГ під час інтерв'ю фокус-груп з'ясувала, що викладачі, як правило, на першому занятті надають повну інформацію щодо змісту, очікуваних результатів, порядку та критеріїв оцінювання навчання з окремих освітніх компонентів. Також ознайомитися зі структурою, змістом, вимогами до всіх ОК ОНП здобувачі можуть і самостійно: на сайті ЗВО створено окрему вкладку «Аспірантам і докторантам» (<https://kubg.edu.ua/informatsiya/aspirantam-i-doktorantam/oholoshennia.html>), де розміщено всю необхідну і актуальну інформацію, в т. ч. робочі програми навчальних дисциплін і практик. Здобувачі підтвердили, що кожному з них надається корпоративна пошта для доступу до внутрішніх ресурсів Університету, яка також дозволяє налагодити комунікацію з викладачами, науковими керівниками, гарантом ОНП, завідувачем кафедри, викладачами, адміністрацією, завідувачем аспірантури, докторантури. За свідченням наукових керівників комунікація з аспірантами є систематичною, що дозволяє оперативно реагувати на ті чи інші питання. Нарікань з боку здобувачів на недостатність чи незрозумілість інформації щодо освітнього процесу не зафіксовано.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Зважаючи на наукову спрямованість ОНП «Соціальна робота», більшість ОК містять науково-дослідницьку складову у змісті та типах завдань, що було підтверджено за результатами аналізу робочих програм та опитування здобувачів. Також на фокус-групах наголошувалось, що робота аспіранта над науковим дослідженням є систематичною і прив'язаною до освітнього процесу. Наприклад, дослідницька практика проводиться відповідно до спрямованості наукової роботи аспіранта і передбачає його безпосередню участь в дослідницьких процедурах, організації і проведенні наукових заходів. Здобувачі залучаються до реалізації наукових тем підрозділів, зокрема, теми Інституту людини «Особистість в умовах суспільних трансформацій сучасної України», до реалізації соціальних проєктів роботодавців-партнерів кафедри, забезпечуючи «наукову компоненту», якщо ці проєкти відповідають тематиці їхніх наукових пошуків. ЗВО надає можливості для апробації наукових досліджень аспірантів через організацію наукових конференцій, семінарів, круглих столів, фестивалів науки, конкурсу наукових проєктів студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених у межах щорічної науково-практичної конференції «Дослідження молодих вчених: від ідеї до реалізації». Вся інформація про проведені та заплановані наукові заходи у ЗВО розміщена на сайті : <https://kubg.edu.ua/informatsiya/naukovtsyam/podiji/provedeni-konferentsiji-seminari.html> Вся інформація про наукову активність аспірантів відображена у їхніх портфоліо у системі «Е-портфоліо»: http://wiki.kubg.edu.ua/Категорія:Портфоліо_аспірантів/231_Соціальна_робота На запит ЕГ було надано інформацію про апробацію результатів наукових досліджень аспірантів відповідно до їх тематики (публікації, конференції, тощо), в т. ч. на базі ЗВО (<https://office.naq.gov.ua/536d822b-c112-4311-92d8-50d35ef31e95>). Аналіз вищевказаних джерел інформації засвідчує належні показники наукової активності більшості аспірантів старших курсів. Деякі з них (А.Дуля, В.Мельничук) мають більше десяти наукових публікацій і участі у наукових зібраннях. Проте, наприклад, К.Салата, навчаючись на третьому курсі, має лише 1 наукову публікацію (подано до друку). Сприяє поєднанню навчання і досліджень здобувачів і Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених, яке функціонує у ЗВО і до якого входять аспіранти ОНП «Соціальна робота». Інформація про його діяльність розміщена на сайті ЗВО: <https://kubg.edu.ua/informatsiya/naukovtsyam/naukove-tovarystvo-studentiv-aspirantiv-doktorantiv-i-molodykh-vchenykh.html> У ході виконання дослідницьких завдань аспіранти мають можливість користуватися програмним забезпеченням і ресурсами центру практичної підготовки «Центр соціальних технологій та інновацій» та бібліотеки ЗВО.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Викладачі оновлюють зміст освітніх компонентів, на основі наукових досягнень і сучасних практик відповідно до Положення про організацію освітнього процесу (Р.VI) та Методичних рекомендацій з розроблення робочих програм навчальних дисциплін. За словами НПП оновлення змісту освітніх компонентів ОНП відбувається щорічно. Це підтвердив і аналіз робочих програм, які оновлені у 2020 році з урахуванням наукових досягнень у галузі теорії та технології соціальної роботи. Також враховуються рекомендації провідних учених, про що свідчать виступи учасників онлайн-зустрічі з роботодавцями та відкритої зустрічі – визнаних українських учених Алексеєнко Т.Ф., Поліщук В.А., Петровича В.С. та ін. Оновлюючи зміст освітніх компонентів, НПП використовують здобутки, одержані під час проходження стажувань в Україні та за кордоном, участі у «круглих столах», семінарах, тренінгах. Повна інформація про активність НПП розміщена у системі «Е-портфоліо»: http://wiki.kubg.edu.ua/Категорія:Портфоліо_викладача/Інститут_людини/Кафедра_соціальної_педагогіки_та_соціальної_роботи

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

За результатами аналізу документації та інтерв'ювання фокус-груп менеджменту Університету та НПП встановлено, що формуванню і провадженню політик інтернаціоналізації у ЗВО надається вагомого значення. На цьому наголошувала і проректор з науково-педагогічної та міжнародної діяльності Л. М. Гриневич, і завідувач науково-дослідної лабораторії інтернаціоналізації вищої освіти О. С. Виговська. Факт створення зазначеного підрозділу також свідчить про серйозну увагу ЗВО до цього питання. На його веб-сторінці (<http://ivo.kubg.edu.ua/>) розміщено інформацію про міжнародні проєкти, стажування, академічну мобільність. Реалізація права НПП і аспірантів на академічну мобільність є провідним вектором інтернаціоналізації діяльності Університету і закріплене у Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу <https://tinyurl.com/kubg-mob-gul> Програми підготовки аспірантів передбачають ознайомлення здобувачів із світовими науковими здобутками в межах дисциплін «Стратегії наукових досліджень» та «Розвиток наукової галузі». Так, у модулі «Інтернаціоналізація науки» аспіранти дізнаються про можливості отримання грантів ін. Для здобувачів освіти та НПП також забезпечено доступ до міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science, що підтвердили учасники фокус-груп. Підтверджено участь НПП у міжнародних стажуваннях (Т.Веретенко, Ж.Петрочко, Т.Лях) та проєктах за програмами дії Марії Кюрі Горизонт; Еразмус+ (Т.Лях, Т.Веретенко). Активно публікуються НПП у закордонних фахових виданнях, у т. ч. мають публікації у виданнях, які входять до Scopus/WoS (Т.Лях, Т.Веретенко). Інформація про наукові публікації НПП та участь їх у проєктах також розміщена в Інституційному репозиторії <http://elibrary.kubg.edu.ua/> та в системі «Е-портфоліо» <http://eportfolio.kubg.edu.ua/login/> На запит ЕГ було надано інформацію про факти міжнародної наукової активності аспірантів <https://office.naq.gov.ua/db81ec5e-18f4-42c1-ac64-b57ae85137d5>. Так, міжнародна активність здобувачів ОНП Соціальна робота зафіксована через участь у міжнародних науково-практичних конференціях, конгресах (з яких лише одна зарубіжна у В. Мельничук), публікацію наукових статей у зарубіжних фахових виданнях (А.Дуля), залучення до програми ЄС Еразмус+, напрям Жан Моне як слухачі модулів «Якість вищої освіти та експертний супровід її забезпечення: рух України до ЄС»

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу, адаптовані під індивідуальні освітню і наукову траєкторії розвитку аспірантів. Заслужує на увагу практика ведення «е-портфоліо» аспірантів, що дозволяє відстежувати їхні показники та здобутки. Київський університет імені Бориса Грінченка забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми, надаючи широкі можливості для апробації наукових досліджень аспірантів через організацію наукових конференцій, семінарів, круглих столів, фестивалів науки, конкурсу наукових проєктів. Цьому сприяє і Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених, яке активно функціонує у ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

На момент проведення експертизи зафіксовано недостатнє дидактичне наповнення «системи е-навчання» за ОНП Соціальна робота (щодо фахових ОК). У напрямку міжнародної активності здобувачів вищої освіти власне зарубіжна наукова активність не є систематичною. Не розроблено окремого опитування на рівні ЗВО щодо задоволеності здобувачів формами та методами навчання й викладання, яке б відбувалося регулярно. Рекомендації: - завершити роботу з дидактичного наповнення «системи е-навчання» за ОНП Соціальна робота (щодо фахових ОК); - у напрямку міжнародної активності поглибити власне закордонну наукову активність аспірантів ОНП Соціальна робота; - зробити регулярними і стандартизованими на рівні ЗВО опитування щодо задоволеності здобувачів формами та методами навчання й викладання.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Констатовано загальну відповідність критерію щодо навчання і викладання за освітньою програмою. Виявлені недоліки стосуються активізації роботи щодо дидактичного наповнення «системи е-навчання» за ОНП Соціальна робота, яка може бути проведена в короткі терміни; необхідності забезпечення систематичної зарубіжної активності та мобільності здобувачів ОНП «Соціальна робота», чому заважають об'єктивні фактори (пандемія); регулярності опитування на рівні ЗВО щодо задоволеності здобувачів формами та методами навчання й викладання, що теж розглядається менеджментом. Тому висловлені зауваження не є критичними.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу передбачено комплекс контрольних заходів для здобувачів у межах освітньої складової ОНП. За результатами зустрічей зі здобувачами та ознайомлення з документами, ЕГ встановлено, що організація контрольних процедур чітка та зрозуміла, з дотриманням всіх етапів проміжного та підсумкового контролю, дає змогу встановити досягнення здобувачем зазначених ПРН для окремого ОК та для ОНП загалом. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання за освітніми компонентами ОНП обираються викладачами залежно від особливостей та обсягу дисциплін. Як свідчать представлені матеріали, у ОК ОНП переважають традиційні форми та методи проміжного контролю – опитування, контрольні питання, тестування. Важливим є виконання аспірантами завдань для самостійної роботи та індивідуальних завдань. Вимоги чітко і доступно висвітлено у відповідних розділах робочих програм навчальних дисциплін, з якими аспіранти ознайомлені заздалегідь і які доступні на сайті ЗВО (<https://kubg.edu.ua/informatsiya/aspirantam-i-doktorantam/oholoshennia.html>). На початку вивчення дисципліни викладач доводить до відома здобувачів систему оцінювання, роз'яснює вимоги до форм та критеріїв, термінів виконання завдань. Підтверджено, що обов'язковим контрольним заходом є проміжне (семестрове) та підсумкове (річне) звітування аспірантів про виконання

індивідуального плану. Звіти відбуваються на фаховій кафедрі з представленням наукових здобутків аспіранта за відповідний період.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 231 Соціальна робота за третім рівнем вищої освіти відсутній, однак ОНП передбачає, що «Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється постійно діючою або разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації», що відповідає п.3 ст.6 Закону України «Про вищу освіту» та п.30 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 26.03.2016 р. №261. На запит ЕГ було надано інформацію про можливість ЗВО сформувати відповідну разову спеціалізовану вчену раду, згідно з чинними вимогами. <https://office.naq.gov.ua/c4082f63-410d-4448-951b-29ddf79aa7a7> Згідно наданої інформації ЗВО має потенціал для формування критичної маси науковців, які відповідають вимогам Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії. У частини викладачів уже є публікації у виданнях, що проіндексовані у Scopus/Web of Science, у інших – наукові праці проходять етап індексування у вказаних наукометричних базах.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів регулюється Положеннями Київського університету імені Бориса Грінченка: про організацію освітнього процесу, про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук, про організацію та проведення практики аспірантів. Форми контрольних заходів та критерії їх оцінювання відображено у робочих програмах навчальних дисциплін, які розміщені на сайті Університету в рубриці «Аспірантам». Там розміщений і графік освітнього процесу зі строками проведення контрольних заходів. Об'єктивність екзаменаторів при оцінюванні знань аспірантів у процесі підсумкового контролю забезпечується передусім впровадженням до переліку форм його проведення письмової екзаменаційної роботи та тестового електронного екзаменаційного завдання. У ході зустрічей підтверджено, що екзамени проводяться у письмовій формі. Об'єктивність оцінювання робіт забезпечується шифруванням робіт, за якого перевіряючий не знає, чю роботу він перевіряє. За період навчання аспірантів за ОНП при проведенні контрольних заходів скарг на упередженість та необ'єктивність викладачів не було. Порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів регулюється п.9.3.4.3 Положення про організацію освітнього процесу в Університеті. Здобувачі ознайомлені з процедурою оскарження, проте випадків оскарження результатів проведення контрольних заходів не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ЗВО визначено чіткі і зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності. Це відображено у Кодексі корпоративної культури Університету, Декларації про академічну доброчесність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та студентів, аспірантів, докторантів Університету, Положенні про академічну доброчесність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти Університету, Наказі про затвердження складу комісії з академічної доброчесності Університету та інших документах, що доступні на веб-сайті ЗВО. Дотримання принципів академічної доброчесності є невід'ємною частиною корпоративної культури Університету. Підтверджено, що всі учасники освітнього процесу Університету ознайомлюються з Положеннями про академічну доброчесність Університету та на добровільних засадах підписують декларацію про дотримання академічної доброчесності. Для аспірантів організуються заняття щодо академічної доброчесності (модулі «Наукова етика», «Інтернаціоналізація науки»), діє Школа академічної доброчесності при Науковому товаристві студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених, відбуваються майстер-класи, тренінги відповідної тематики <https://tinyurl.com/kubg-konf20> ; <https://tinyurl.com/konf-2019> У межах Програми підвищення кваліфікації науково-педагогічних та наукових працівників Університету Грінченка за дослідницьким модулем проводиться тренінг для викладачів на тему «Перевірка наукових текстів на плагіат». Створено постійно діючі комісії з питань академічної доброчесності Університету (наказ ректора) та інститутів/факультетів (розпорядження директорів/деканів). НПП та аспіранти мають змогу перевірити наукові публікації у бібліотеці за допомогою спеціалізованих програмних засобів (Unichek). Порушень академічної доброчесності здобувачами та НПП на ОНП не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Чіткий та зрозумілий механізм проведення та оцінювання контрольних заходів, дотримання принципу анонімності при перевірці екзаменаційних робіт. Щосеместрова атестація аспірантів з постійним контролем виконання індивідуальних планів. Сформованість культури академічної доброчесності у ЗВО. Обізнаність щодо норм академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу. Наявність практики підписання декларацій про академічну доброчесність. Функціонування Школи академічної доброчесності для здобувачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабких сторін і недоліків не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Враховуючи сильні сторони та відсутність слабких сторін ОНП «Соціальна робота» за критерієм 5, вважаємо, що рівень відповідності даному критерію – «А», оскільки за ОНП «Соціальна робота» не лише розроблені чіткі та зрозумілі форми контрольних заходів та критерії оцінювання, але й ефективний прозорий механізм їх провадження; культура і практика популяризації академічної доброчесності у Київському університеті імені Бориса Грінченка є взірцевою.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз відомостей про самоаналіз (на запит ЕГ було надано таблицю кадрового забезпечення ОНП) та «е-портфоліо» НПП дозволяє стверджувати, що академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОНП «Соціальна робота», в цілому забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання, визначених цією програмою. Викладачі мають або відповідну базову освіту, або науковий ступінь/вчене звання, регулярно проходять стажування, мають достатню кількість публікацій (навчальних і навчально-методичних посібників, наукових статей) у межах проблематики навчальних дисциплін, які вони викладають. Все це засвідчує їхню здатність до якісного забезпечення досягнення цілей ОНП.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір науково-педагогічних працівників регламентується Положенням про конкурс на заміщення вакантних посад НПП (<https://tinyurl.com/kubg-contest>). З'ясовано, що кандидатури претендентів на посади НПП попередньо обговорюються на відповідних кафедрах. Для оцінювання рівня професійної кваліфікації претендента на посаду НПП кафедра може запропонувати йому прочитати лекції, провести практичні заняття, за результатами яких складається відгук про відкрите заняття. За результатами обговорення складається мотивований висновок про професійні якості кожного з претендентів. Рішення про рекомендацію/не рекомендацію приймається кафедрою шляхом таємного голосування. Під час конкурсного добору беруться до уваги наступні показники: наявність відповідної освіти, наукового ступеня, вченого звання; наукова діяльність претендента, досвід роботи, рейтинг викладача за результатами щорічного конкурсу «Лідер року», оцінка діяльності викладача здобувачами освіти через опитування «Викладач очима студентів», рівень трудової дисципліни. Проректор з науково-методичної та навчальної роботи О. Б. Жильцов під час онлайн-зустрічі наголосив, що політика ЗВО полягає у запрошенні НПП виключно виходячи з потреб конкретної ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЗВО активно співпрацює та залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. Фахова кафедра налагодила тісну співпрацю з науковцями НАПН України (зокрема, з лабораторією соціальної педагогіки та соціальної роботи Інституту проблем виховання); ЗВО України – Національним педагогічним університетом імені М.П.Драгоманова (за сумісництвом працює визнаний науковець Вайнола Р.Х.), Тернопільським національним педагогічним університетом імені Володимира Гнатюка (консультування та рецензування ОНП здійснює д.п.н., проф. Поліщук В.А.), Східноєвропейським національним університетом імені Лесі Українки та ін.; із соціальними службами, установами, організаціями різного рівня: Київським міським ЦСССДМ, Всеукраїнським громадським центром «Волонтер», МБО «Партнерство «Кожній дитині», ВБО «Український фонд «Благополуччя дітей» та ін. У ході зустрічей було з'ясовано, що випускники спеціальності успішно працевлаштовуються у вказаних та інших інституціях. Роботодавці аспірантам надають консультації щодо міжгалузевих аспектів реалізації дисертаційного дослідження та ін. (за запитом), здійснюють експертизу дисертацій та науково-методичних видань, запрошуються до участі у наукових конференціях і семінарах, до реалізації дослідницьких проектів.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

У ході фокус-зустрічей із викладацьким персоналом та здобувачами підтверджено дані, наведені у відомостях про самооцінку щодо залучення для проведення занять за ОНП «Соціальна робота» представників роботодавців та провідних практиків, які працюють у різноманітних соціальних організаціях. До аудиторних занять за ОНП «Соціальна робота» долучаються професіонали-практики, експерти галузі, роботодавці. Практикується проведення бінарних лекцій та семінарів-практикумів, конференцій, круглих столів, тренінгів. Це підтвердила на онлайн-зустрічі проф. Р.Х.Вайнола, яка наголосила, що навіть для одного аспіранта організувались, наприклад, бінарні лекції. Також здобувачі мали можливість слухати відеолекції професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців з питань інновацій соціальної роботи. До викладання освітніх компонентів ОНП також залучаються зовнішні сумісники – Р.Х. Вайнола, професор НПУ ім. М.П.Драгоманова (ОК «Розвиток наукової галузі: Крос-культурні і міждисциплінарні дослідження»).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів, які забезпечують освітній процес за ОНП «Соціальна робота», що регламентовано Положенням про підвищення кваліфікації НПП (<https://tinyurl.com/kubg-qua-per>). На рівні ЗВО створено цілісну систему підвищення кваліфікації, яке має пролонгований характер і відбувається в процесі опанування НПП модулів, які забезпечать розвиток: фахової, дидактичної, дослідницької, ІКТ, лідерської компетентностей. Для нових НПП проводяться адаптаційні тренінги та, за необхідності, призначається тьютор в особі досвідченого НПП Університету відповідно до Положення про адаптацію новопризначених НПП <https://tinyurl.com/kubg-adapt> Важливу роль у системі професійного розвитку відіграє навчально-науковий центр розвитку персоналу та лідерства (<https://tinyurl.com/kubg-esc-lead>), що підтверджено у ході бесіди з його завідувачкою Ю. Бреус. Крім того, викладачі проходять стажування у вітчизняних та зарубіжних закладах. Вся відповідна інформація з підтверджуючими документами розташована у відкритому доступі у системі «Е-портфоліо» викладачів.

http://wiki.kubg.edu.ua/Категорія:Портфоліо_викладача/Інститут_людини/Кафедра_соціальної_педагогіки_та_соціальної_роботи

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Система заходів стимулювання розвитку викладацької майстерності науково-педагогічних працівників Університету передбачає матеріальні та моральні заохочення і регламентується Правилами внутрішнього розпорядку <https://tinyurl.com/kubg-rules>, Положенням про щорічне рейтингове оцінювання професійної діяльності НПП, НП «Лідер року» <https://tinyurl.com/kubg-leader> Основним агрегатором інформації про діяльність викладача є електронна система «Е-портфоліо» <http://eportfolio.kubg.edu.ua>, завдяки чому забезпечується прозорість та об'єктивність оцінки. Рейтингові показники щороку переглядаються. Для працівників Університету передбачені види заохочень: оголошення подяки, нагородження грамотою, медаллю Бориса Грінченка, нагрудним знаком «За служіння Університету» відповідно до Положення про відзнаки <https://tinyurl.com/kubg-vidznaky>. В Університеті діє Положення про преміювання працівників <https://tinyurl.com/kubg-prem>, а також Порядок преміювання працівників за публікації у Scopus та WoS <https://tinyurl.com/kubg-pr-swos>, <https://tinyurl.com/kubgpr-swos-n> Щорічно проводиться конкурс на здобуття премії імені Б.Грінченка, переможці якого нагороджуються дипломами та преміями <https://tinyurl.com/kubg-Grinch>

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Повна відповідність академічної та/або професійної кваліфікації викладачів за ОНП. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими та дозволяють забезпечити належний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП. У ЗВО існує дієва система морального та матеріального стимулювання професійного розвитку. Ефективно працює навчально-науковий центр розвитку персоналу та лідерства. Практика залучення до викладацької роботи на кафедрі за сумісництвом науковців у сфері соціальної роботи

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабких сторін і недоліків не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Враховуючи сильні сторони та відсутність слабких сторін ОНП «Соціальна робота» за критерієм 6, вважаємо, що рівень відповідності даному критерію – «А», оскільки за ОНП «Соціальна робота» зафіксовано повну відповідність академічної та/або професійної кваліфікації викладачів; процедури конкурсного добору викладачів є прозорими та дозволяють забезпечити належний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП; у ЗВО існує дієва система морального та матеріального стимулювання професійного розвитку та працює навчально-науковий центр розвитку персоналу та лідерства.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Інфраструктура, обладнання, навчально-методичне та науково-методичне забезпечення за своєю кількістю та якістю відповідають досягненню визначених ОНП цілей та програмних результатів навчання. Навчальні аудиторії, які використовуються для здобувачів освіти за цією ОНП, обладнано мультимедійними засобами, проекторами, сучасними комп'ютерами, smart дошками, фліпчартами, модульними меблями. Для задоволення освітніх потреб аспірантів функціонує: Науково-дослідна лабораторія освітології; Навчально-методичний кабінет кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи; Центр соціальних технологій та інновацій; Центри компетентностей. В приміщенні Інституту людини є куточки психологічного розвантаження. Мережа Wi-Fi доступна для всіх здобувачів та викладачів. Університетська бібліотека має відповідний рівень наповненості бібліотечного фонду (<http://library.kubg.edu.ua/>). Також здобувачі мають доступ до електронного каталогу бібліотеки та можливість послуговуватися інституційним репозиторієм. У бібліотеці є: комп'ютерна зона, лекційна та зона відпочинку. Учасники освітнього процесу мають вільний та безкоштовний доступ до ресурсів бібліотеки. Бібліотекою надається широкий спектр послуг: індексування за УДК, Е-доставка документів, редагування списків літератури, перевірка на плагіат, електронне інформування про нові надходження, підбір журналу для публікації, пошук літератури з теми у Scopus/WoS. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми розміщено на сайті ЗВО у вільному доступі. Під час зустрічі експертам було продемонстровано роботу в Цифровому кампусі та системі «Е-навчання», в якій активно продовжується робота з інформаційної наповнюваності (зокрема, за цією ОНП).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

ЗВО забезпечує вільний та безоплатний доступ як викладачів, так і аспірантів до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання та викладання за ОНП. Зокрема, до ресурсів Бібліотеки, на сайті якої можна

отримати повну інформацію про літературу, наявну в книжковому фонді, замовити тематичний підбір літератури. Вільним і безкоштовним для здобувачів вищої освіти та викладачів є доступ до репозиторію. У ЗВО відкрито доступ до електронних видань наукометричних баз Scopus та Web of Science, ресурсів SpringerRink, Libraria <http://library.kubg.edu.ua/informatsiya/oholoshennia/vidkryto-povnyi-dostup.html>. Під час зустрічі з аспірантами, котрі навчаються за ОНП, було встановлено, що вони ознайомлені із роботою сайту університету та користуються web-ресурсами «Е-навчання».

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Для створення безпечного освітнього середовища в ЗВО функціонують: контрольно-пропускна система; система протипожежної безпеки; система зовнішнього блисківідводу та заземлення; відеокамери безпеки. Під час огляду матеріально-технічної бази та співбесіди зі здобувачами встановлено, що у ЗВО створені безпечні умови навчання та праці, комфортна міжособистісна взаємодія, відсутні будь-які прояви насильства, здійснюється його профілактика, дотримано прав і норм фізичної, психологічної, інформаційної та соціальної безпеки учасників освітнього процесу. Цьому сприяє у тому числі робота Соціально-психологічної служби (<https://il.kubg.edu.ua/struktura/sotsialno-psykholohichna-pidtrymka/sotsialno-psykholohichna-sluzhba.html>), до якої здобувачі зверталися за індивідуальними консультаціями. Під час спілкування з аспірантами було встановлено, що проводилося анкетування щодо безпечності освітнього середовища, матеріально-технічного забезпечення, задоволеності освітнім простором. За результатами опитування здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти з метою аналізу та вдосконалення якості надання освітніх послуг за ОНП «Соціальна робота» (вересень 2020 р.) вказують на те, що 100% опитуваних здобувачів задоволені освітнім простором Університету та матеріально-технічним середовищем, саме тому побажання щодо покращення освітнього середовища в аспірантів відсутні. Під час співбесіди зі здобувачами було підтверджено інформацію щодо задоволеності умовами навчання в ЗВО.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Результати бесід із аспірантами, представниками студентського самоврядування, співробітниками ЗВО свідчать про якісну взаємодію адміністрації закладу, інституту, кафедри та гаранта ОНП із здобувачами. Аспіранти мають можливість індивідуальної взаємодії з науково-педагогічними працівниками, науковими керівниками (засобами як очної, так й дистанційної комунікації). У ЗВО здійснюється інформаційна підтримка, зокрема, наявність зручної та ефективної системи інформування здобувачів як з освітніх, так і позаосвітніх питань (безпосередньо у ЗВО, на сайті ЗВО або соціальних сторінках ЗВО та відповідних підрозділів). Також консультативну та психологічну підтримку здобувачі мають змогу отримати в Соціально-психологічній службі <https://il.kubg.edu.ua/struktura/sotsialno-psykholohichna-pidtrymka/sotsialno-psykholohichna-sluzhba/pro-sluzhbu.html>, яка функціонує відповідно до Положення про соціально-психологічну службу <https://tinyurl.com/kubbg-help>; також є можливість звернутися за допомогою до психолога онлайн: <https://tinyurl.com/dop-online>. Інформаційна підтримка здобувачів вищої освіти за ОНП здійснюється також через інтернет-ресурси, інформація на яких постійно оновлюється: функціонує веб-сайт університету – <https://kubg.edu.ua/>, створені сторінки в Instagram – <https://www.instagram.com/grinchenkouniversity/>, twitter – https://twitter.com/nash_kubg, фейсбук – <https://www.facebook.com/grinchenkouniversity>. За результатами зустрічей із здобувачами з'ясовано, що вони вважають комунікацію з викладачами та науковими керівниками систематичною і ефективною. Соціальна підтримка здобувачів вищої освіти реалізується через надання соціальних стипендій, отримання матеріальної допомоги (за потреби), безкоштовне користування басейном і тренажерною залом. Результати опитування здобувачів вказують на те, що 100% опитаних аспірантів задоволені організаційною та інформаційною підтримкою за «достатнім рівнем» <blob:https://office.naqa.gov.ua/45b3b66e-5e75-41d5-863a-e2a2d902df89>. Також під час зустрічей із здобувачами було встановлено, що вони повністю задоволені освітньою, соціальною, консультативною підтримкою.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У ЗВО створені умови навчання осіб з особливими освітніми проблемами. Для здобувачів з особливими освітніми потребами у ЗВО працює система «Е-навчання», що дозволяє навчатись у дистанційному режимі. Під час огляду матеріально-технічної бази ЗВО встановлено, що створено безперешкодний доступ до навчальних корпусів особам з особливими освітніми потребами та іншим маломобільним групам населення. Зокрема, у корпусах, де навчаються здобувачі за даною ОНП, є пандуси, ліфт, спеціально облаштовані туалетні кімнати. У ЗВО функціонують Центр Соціальних технологій та інновацій (обладнаний спеціальним програмним забезпеченням) та Ресурсний центр підтримки здобувачів з інвалідністю (для осіб з порушенням опорно-рухового апарату є спеціально відведене місце; для осіб з порушенням слухової функції встановлено спеціальне програмне забезпечення «Живий звук»; для осіб з порушенням зорової функції є спеціальне обладнання та принтер для друку шрифтом Брайля). Під час бесіди із гарантом з'ясовано, що на ОНП наразі не навчаються аспіранти з особливими освітніми потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО існує чітка і зрозуміла політика і процедура вирішення конфліктних ситуацій (зокрема, пов'язаних із сексуальним домаганням, дискримінацією та корупцією), яка є доступною для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації ОНП. Процедура вирішення конфліктних ситуацій регламентується Положенням про засади запобігання і протидії дискримінації, сексуальним домаганням, булінгу та іншим проявам неетичної поведінки <https://tinyurl.com/kubg-antidis>. У Положенні про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Університеті (п.2.10) https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/apirantam/nakaz_388_05_31_19.pdf передбачено шляхи вирішення потенційних конфліктів між аспірантом і науковим керівником. На сайті університету розміщена інформація щодо основних заходів, спрямованих на запобігання, виявлення та протидії корупції: <https://tinyurl.com/kubg-diskr>. Під час проведення зустрічей із здобувачами експертною групою не було виявлено фактів конфліктних ситуацій, дискримінації за гендерною чи етнічною приналежністю. Також не було встановлено фактів сексуального домагання. За результатами проведеного опитування у вересні 2020 року 100 % опитаних здобувачів, зазначили, що вони ознайомлені з алгоритмом дій у випадках сексуальних домагань, корупції, дискримінації: <https://office.naqa.gov.ua/45b3b66e-5e75-41d5-863a-e2a2d902df89>.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильними сторонами є: 1) сучасна інфраструктура ЗВО, яка забезпечує надання комплексу освітніх послуг, ефективну організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку учасників освітнього процесу; 2) функціонування у ЗВО Цифрового кампусу (сервіси для організації онлайн-занять в Університеті; хмарні сервіси; можливість безкоштовного встановлення Office 365 на персональних пристроях; можливість проведення та запису відеолекцій у Студіях дистанційного навчання; база випускових робіт; електронні ресурси бібліотеки; ресурси професійного розвитку персоналу та ін.); 3) функціонування системи «Е-навчання» (містить розроблені електронні навчальні курси до дисциплін, персональні кабінети здобувачів та викладачів, журнал оцінок, каталог вибіркового дисциплін; мобільний додаток, який дає змогу опрацювати та виконувати завдання в режимі офлайн); 4) сучасне матеріальне, технічне, системне забезпечення Ресурсного центру підтримки здобувачів з інвалідністю, що сприяє реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами; 5) у ЗВО розроблено чітку процедуру вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальним домаганням, дискримінацією та корупцією), яка є доступною, зрозумілою для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабких сторін і недоліків не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Враховуючи сильні сторони та відсутність слабких сторін ОНП «Соціальна робота» за критерієм 7, вважаємо, що рівень відповідності даному критерію – «А», оскільки освітнє середовище та матеріальні ресурси Київського університету імені Бориса Грінченка дозволяють якісно здійснювати підготовку здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за ОНП «Соціальна робота».

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

В ЗВО існують дієві процедури розроблення, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, які регулюються Методичними рекомендаціями з розроблення освітніх програм <https://tinyurl.com/kubg-pro-dev>. В ОНП вказано періодичність її перегляду 1 раз у 4 роки. У вересні 2020 року ОНП було переглянуто та внесено зміни, на основі пропозицій, рекомендацій, опитувань, результати яких зазначені в розділі «Обґрунтування» (Зміни до ОНП 2020 «Соціальна робота» https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/apirantam/osvitni_programy_2019/ONP_zminy/231_ONP_zminy.pdf). Під час проведення онлайн-зустрічей зі здобувачами, НПП, роботодавцями експертна група переконалась у тому, що до формування ОНП «Соціальна робота» реально залучені усі зацікавлені сторони.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти залучені до процесу перегляду освітньої програми, вносять пропозиції, рекомендації, які враховуються при затвердженні результатів моніторингу та перегляду якості ОНП. Під час зустрічі зі здобувачами було з'ясовано, що свої пропозиції щодо покращення ОНП вони висловлюють переважно під час проведення фокус-груп та опитувань. Результати проведення таких зустрічей публікуються на сайті Інституту людини в рубриці «Події» <https://il.kubg.edu.ua/informatsiya/podiji.html>. Серед пропозицій, які висловлювали здобувачі, є такі: А. Дуля під час фокус-групи, запропонувала перерозподілити кількість годин між лекційними та семінарськими, а саме збільшення кількості годин на практичні роботи, також здобувачка запропонувала ввести дисципліну або тему модулю «Моніторинг та оцінка якості надання соціальних послуг та оцінка соціальних проєктів»; А. Болотна зробила акцент на самостійному виборі іноземної мови, а не тільки англійської, також здобувачка зазначила, що під час звіту аспірантів було надано зворотній зв'язок стосовно наданих пропозицій та рекомендацій щодо покращення ОНП. Також у ЗВО функціонує Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених до діяльності якого залучені і здобувачі з цієї ОНП. Однак, за свідченням керівництва товариства, до перегляду ОНП вони як представники товариства не залучаються.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

У ході зустрічей із роботодавцями було підтверджено той факт, що вони мають змогу вносити свої пропозиції до покращення ОНП (Т. В. Журавель брала участь у засіданні кафедри під час розгляду питання щодо вдосконалення ОНП, також зазначила, що була залучена до проведення «гостьових» лекцій та участі у круглих столах; Т. П. Басюк акцентувала увагу на взаємодії з викладачами в напрямку надання методичного супроводу представників фонду та на проведенні спільних заходів з викладачами кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, також була залучена до обговорення ОНП; Т. Ф. Алексеєнко зазначила, що співпраця здійснюється на персональному, лабораторному та інституційному рівнях, була залучена до зустрічі за викладачами, магістрами та аспірантами, на якій відбулося обговорення науково-педагогічних досліджень, проблемних питань соціальної роботи; В. А. Поліщук у відгуку на ОНП акцентувала увагу на доцільності додання вивчення дисципліни, яка дозволяла б більш широко моніторити та діагностувати потреби громади; ця пропозиція була врахована, в ОНП було введено 2 дисципліни: Науковий семінар «Робота в соціальній громаді» і «Планування та проведення ефективних оцінювань у соціальній роботі». Варто відзначити, що з метою якісної комунікації з представниками роботодавців було проведено експертне інтерв'ю, яке дозволило з'ясувати основні питання стосовно реалізації ОНП https://il.kubg.edu.ua/images/2019-2020/KSPSR/vidhuku_robotodavtsiv_KSPSR.pdf

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Випускників за ОНП ще немає. Однак під час зустрічей було з'ясовано, що після першого випуску за ОНП планується створення інформаційної бази випускників з метою їх залучення до процедур оновлення та вдосконалення ОНП.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості закладу вищої освіти регламентується низкою документів, які висвітлено на сайті ЗВО. Також кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи проводить моніторинг виявлення недоліків в освітній програмі через анкетування, фокус-групи та безпосередні зустрічі та спілкування зі здобувачами. Для виявлення недоліків та отримання пропозицій від усіх зацікавлених сторін щодо покращення ОНП на сайті Інституту людини

було розміщено посилання для обговорення освітньо-наукової програми «Соціальна робота» Університету Грінченка https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeIU7q5rj0OSmquGnOBnZ_gXS6l8xjrVq9sdbFut6u9cd-mzA/viewform та опубліковано графік обговорення змін до ОНП «Соціальна робота» https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/apirantam/programy_vstup_2020/zminy/grafic_231.pdf. Під час проведення зустрічей з фокус-групами було з'ясовано, що в ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості ОНП за час її реалізації основні пропозиції було враховано та впроваджено, а саме: години, передбачені на лекції, перенесено на семінарські заняття; введено нові дисципліни; змінено ОК стосовно іноземної мови.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОНП є первинною, у зв'язку з цим зауваження та пропозиції попередніх акредитацій відсутні.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Внутрішнє забезпечення якості освіти ЗВО забезпечується та реалізується на двох рівнях: первинному (на чолі з гарантом забезпечуються організація та реалізація процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти) та вторинному (на чолі з проректором з наукової роботи, проректором з науково-методичної та навчальної роботи, проректором з науково-педагогічної та міжнародної діяльності, які здійснюють контроль внутрішнього забезпечення якості освіти. Гарант ОНП та науково-педагогічний склад кафедри через обмін досвідом та співпрацю з іншими навчальними закладами, роботодавцями, спілкування зі здобувачами докладає зусиль для модернізації та вдосконалення ОНП. Також варто відзначити, що в ЗВО є раціональний розподіл обов'язків між структурними підрозділами у процедурі внутрішнього забезпечення якості освіти, у чому ЕГ мала змогу переконатися під час зустрічей з різними фокус-групами.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

ЗВО послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Здобувачі вищої освіти безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду ОНП. Роботодавці безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та освітній діяльності з реалізації ОНП. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована дворівнева модель системи управління якістю освітньої діяльності, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Періодичність перегляду ОНП раз на чотири роки не дозволяє оперативного реагувати на зміни у практичній і науковій сфері соціальної роботи, на пропозиції стейкхолдерів. Представники студентського самоврядування та Наукового товариства не залучаються до процедур моніторингу та періодичного перегляду ОНП. Рекомендації: - систематично переглядати ОНП за результатами опитувань стейкхолдерів, згідно зі змінами та інноваціями у практичній і науковій сфері соціальної роботи; - залучати представників студентського самоврядування та Наукового товариства до процедур моніторингу та періодичного перегляду ОНП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Виходячи з аналізу документів та проведених зустрічей, можна зробити висновок, що у ЗВО розроблена чітка система забезпечення якості освіти; налагоджена тісна співпраця з роботодавцями, які мають змогу впливати на перегляд ОНП. Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП здійснюються із залученням стейкголдерів. Зважаючи на наведені сильні сторони, а також з урахуванням наявних слабких сторін і наданих рекомендацій ЕГ дійшла висновку щодо відповідності рівню В за критерієм 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На сайті ЗВО <https://kubg.edu.ua/> оприлюднено всі необхідні нормативно-правові акти та положення. Аналіз документів, представлених на офіційному сайті ЗВО, вказує наявність чітких і зрозумілих правил щодо прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу, їхнього регулювання. Під час зустрічей із здобувачами було підтверджено інформацію про те, що будь-яку інформацію про Університет та освітній процес можна знайти у вільному доступі на офіційному сайті у різних розділах (залежно від запиту). Навігація по сайту є зручною.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На сайті ЗВО розміщено оновлений проект ОНП https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/apirantam/osvitni_programy_2019/ONP_zminy/231_ONP_zminy.pdf. Також на сторінці кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи опубліковано результати публічного обговорення змін до освітньої програми підготовки докторів філософії зі спеціальності 231 «Соціальна робота» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти: <https://il.kubg.edu.ua/struktura/kafedry-institutu/kafedra-sotsialnoi-pedahohiky-ta-sotsialnoi-roboty/podii/2870-rezultaty-publichnoho-obhovorennia-zmin-do-osvitnoi-prohramy-pidhotovky-doktoriv-filosofii-zi-spetsialnosti-231-sotsialna-robota-trethoho-osvitno-naukovoho-rivnia-vyshchoi-osvity.html>. Оновлення було здійснено на основі даних, отриманих в ході серії інтерв'ю із роботодавцями ОНП, проведених фокус-груп та онлайн-опитування учасників освітнього процесу й стейкголдерів стосовно впровадження змін до освітньої програми. Внесені зміни стосувалися: уточнення назв окремих ОК та оптимізації їх змісту відповідно до сучасного стану галузі і спеціальності; перерозподілу кредитів між освітніми компонентами для посилення практичної складової ОНП; уточнення форм підсумкового контролю.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про ОНП (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкголдерів) та суспільства (<https://kubg.edu.ua/informatsiya/vstupnikam/napryami-pidgotovki/doktor-filosofii.html>). В ході проведених зустрічей було з'ясовано, що стейкголдери обізнані з освітньо-науковою програмою, навчальним планом, та мають чітке розуміння про свій механізм впливу на формування її змісту, оскільки вони вносять свої пропозиції щодо покращення ОНП через опитування та участь у фокус-групах.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

В ЗВО чіткі та зрозумілі правила щодо прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу. Зручна навігація по веб-сайту ЗВО. Вільний доступ до основної документації. ЗВО своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про ОНП та пропозиції щодо її покращення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабких сторін і недоліків не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Враховуючи сильні сторони та відсутність слабких сторін ОНП «Соціальна робота» за критерієм 9, вважаємо, що рівень відповідності даному критерію – «В», оскільки забезпечено прозорість та публічність ОНП «Соціальна робота», вільний доступ до інформації до стейкхолдерів і результативний зворотній зв'язок, але не зафіксовані інноваційні практики за цим критерієм.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Зміст ОНП відповідає науковим інтересам аспірантів, пов'язаним з можливістю реалізовувати дослідження з обраної теми, опанувати ОК, що дають змогу вирішувати науково-дослідницькі завдання в галузі, сприяють розвитку наукового світогляду й забезпечують можливість представляти наукові результати в Україні та за кордоном. Відповідно до «Порядку підготовки здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», (2016), зміст ОНП охоплює складники для набуття компетентностей: 1) загальнонаукових (ОК 1 – Філософія і методологія наукової діяльності (модулі: «Філософія науки»; «Загальнонаукова методологія»; «Наукова етика»)); 2) універсальних навичок дослідника (ОК 2 – Стратегії наукових досліджень; 3) іншомовних (ОК 3 – Наукова комунікація англійською мовою, що забезпечує відповідний рівень академічного письма для комунікації в міжнародному науковому просторі); 4) фахових (ОК 4 – Розвиток наукової галузі; ОК 5 – Науково-дослідна інфраструктура в галузі; ОК 6 – Науково-викладацька практика; ОК 7 – Дослідницька практика). Вибіркові ОК також зорієнтовані на якісне вирішення науково-дослідницьких завдань в галузі, відповідають науковим інтересам і тематиці досліджень аспірантів. Методичній грамотній побудові дослідницької роботи сприяє вивчення ОК «Розвиток наукової галузі» («Методологія досліджень у соціальній роботі», «Крос-культурні і міждисциплінарні дослідження»), «Науково-дослідна інфраструктура в галузі» («Джерелознавча база дослідження», «Робота з науковими текстами»). Підготовку здобувача до дослідницької діяльності у галузі зумовлює проходження науково-викладацької й дослідницької практик (10 кредитів) і 20 кредитів вибірових ОК, згідно з науковими інтересами. Критеріями якості підготовки здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності за спеціальністю є сформовані ПРН7, ПРН15. Однак із заявлених ОК, які забезпечують їх формування, лише науково-викладацька практика безпосередньо спрямована на підготовку викладача у напрямі соціальної роботи (ФК 10), передбачає викладання спеціальних дисциплін і проведення науково-методичної роботи. У ході практики аспіранти відпрацьовують навички планування, викладання й аналізу результатів власної роботи, проведення різних форм навчальних занять, індивідуальної роботи зі студентами, методичної роботи, керівництва науковими студентськими дослідженнями. Водночас, ЕГ не виявила в освітній програмі ОК чи модуля ОК педагогічної спрямованості, який би передував проходженню практики і забезпечував методичну підготовку аспірантів. Зважаючи, що ОНП не відноситься до галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, непереконливим виглядає аргумент, висловлений адміністрацією під час фокус-груп, що педагогічні компетентності здобувачі набули під час навчання на попередніх рівнях вищої освіти.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

Аналіз дотичності наукових інтересів здобувача і потенційного наукового керівника здійснюється під час обов'язкового вступного іспиту, коли вступник презентує власні дослідницькі пропозиції чи досягнення, що є важливою передумовою подальшого плідного співробітництва. Про напрямі досліджень потенційного наукового керівника вступник/аспірант може дізнатися у системі «Е-портфоліо» НПП, з інформації на сайті ЗВО, ознайомившись з публікаціями у відкритому доступі. Перевагою вмотивованого навчання за ОНП є те, що частина аспірантів почали співпрацю з керівниками, навчаючись на інших рівнях ВО в Університеті. Позитивним моментом є й те, що наукові керівники і аспіранти беруть участь у реалізації теми Інституту людини «Особистість в умовах суспільних трансформацій сучасної України» (напр.: підготовка статті, проіндексованій в Scopus, у співавторстві наукового керівника і аспірантки: A.B.Veretenko T.G., Dulia A.V., Liakh T. L. (2019). The Problems and Needs of the Families of Antiterrorist Operation Participants: Results of In-depth Interviews. The New Education Review. Vol. 55(1). P. 220-230.). На запит ЕГ було надано інформацію щодо дотичності тем досліджень аспірантів науковим інтересам наукових керівників (із зазначенням наукових публікацій керівників за останні 5 років). Компаративний аналіз підтвердив, що теми досліджень аспірантів (<https://tinyurl.com/kubg-themes>) дотичні науковим інтересам керівників. Наприклад: тема дослідження А.Болотної «Соціально-педагогічна підтримка у громадських об'єднаннях батьків неповнолітніх, які перебувають у конфлікті з законом» (затверджена і закоординована у 2019 р.), дотична

напряму наукових робіт керівника Т. Лях – «Соціальна робота в громадських об'єднаннях», що підтверджується як науковими працями, так і участю наукового керівника у Проекті «Будуємо майбутнє разом»: профілактика правопорушень та злочинів на ґрунті ненависті (01.09.2016 р. – 29.12.2017 р.); тема дослідження Н. Датченко «Соціальне замовлення як засіб забезпечення найкращих інтересів дитини» (затверджена прот. № 9 від 29.10.2020 р.) дотична напряму наукових робіт керівника Ж. Петрочко (тема докторської дисертації «Теорія і практика соціально-педагогічного забезпечення прав дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах»; участь як ключового експерта у Проекті Світового банку «Розроблення та Впровадження регіонального плану стосовно збільшення обсягів надання послуг з догляду на сімейній основі (реформування закладів інституційного догляду та виховання дітей у Тернопільській області)» у 2019 – 2020 рр.).

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

ЕГ з'ясувала, що ЗВО надає широкі можливості для апробації наукових досліджень аспірантів через організацію наукових конференцій, семінарів, круглих столів, фестивалів науки, конкурсу наукових проєктів студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених у межах щорічної науково-практичної конференції «Дослідження молодих вчених: від ідеї до реалізації». Вся інформація про проведені та заплановані наукові заходи у ЗВО розміщена на сайті : <https://kubg.edu.ua/informatsiya/naukovtsyam/podiji/provedeni-konferentsiji-seminari.html> Вся інформація про наукову активність аспірантів відображена у їхніх портфоліо у системі «Е-портфоліо»: http://wiki.kubg.edu.ua/Категорія:Портфоліо_аспірантів/231_Соціальна_робота На запит ЕГ було надано інформацію про апробацію результатів наукових досліджень аспірантів відповідно до їх тематики (публікації, конференції, тощо), в т. ч. на базі ЗВО (<https://office.naq.gov.ua/536d822b-c112-4311-92d8-50d35ef31e95>). Аналіз вищевказаних джерел інформації засвідчує належні показники наукової активності більшості аспірантів старших курсів. Деякі з них (А. Дуля, В. Мельничук) мають більше десяти наукових публікацій і участі у наукових зібраннях. Проте, наприклад, К. Салата, навчаючись на третьому курсі, має лише 1 наукову публікацію (подано до друку). Згідно відомостей про самоаналіз у аспірантів є можливість публікувати результати досліджень у наукових виданнях ЗВО: «The Modern Higher Education Review», «Освітологія», «Освітологічний дискурс». Проте жодної публікації у здобувачів ОНП «Соціальна робота» у вказаних виданнях не виявлено. У ході виконання дослідницьких завдань аспіранти мають можливість користуватися програмним забезпеченням і ресурсами центру практичної підготовки «Центр соціальних технологій та інновацій» та бібліотеки ЗВО; безкоштовно користуватися базами Scopus і Web of Science, ресурсами Wiley, Springer Link, бібліотечним фондом Університету, Інституційним репозиторієм. Здобувачі у ході бесіди підтвердили достатність умов у ЗВО для проведення наукових досліджень і апробації їх результатів.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

У ЗВО створено умови для долучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти, що підтверджує аналіз роботи Науково-дослідницької лабораторії інтернаціоналізації вищої освіти. На сайті лабораторії <http://ivo.kubg.edu.ua/> представлено інформацію про договори про співпрацю із закладами 25 країн, міжнародними організаціями та фондами. Для здобувачів вищої освіти надано інформацію про закордонні програми навчання, міжнародні проєкти та ін. На запит ЕГ було надано інформацію про факти міжнародної наукової активності аспірантів: <https://office.naq.gov.ua/db81ec5e-18f4-42c1-ac64-b57ae85137d5>. Так, міжнародна активність здобувачів ОНП Соціальна робота зафіксована через участь у міжнародних науково-практичних конференціях, конгресах (з яких лише одна зарубіжна у В. Мельничук); публікацію наукових статей у зарубіжних фахових виданнях (А. Дуля); залучення окремих аспірантів до програми ЄС Еразмус+, напрям Жан Моне як слухачі модулів «Якість вищої освіти та експертний супровід її забезпечення: рух України до ЄС» <https://tinyurl.com/tgescgad> та «Державне – міжнародне – суспільне: європейські цінності» <http://stipendium.kubg.edu.ua/>. Інших фактів щодо зарубіжної наукової активності аспірантів не було наведено. За словами керівництва низька зарубіжна наукова активність аспірантів пов'язана із ситуацією світової пандемії, яка склалася у 2020 році.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Наукові керівники: проф. Ж. В. Петрочко, проф. Р. Х. Вайнола, доц. Т. Л. Лях, проф. Т. Г. Веретенко, доц. В. П. Лютий, доц. Т. П. Спіріна в межах своєї наукової діяльності регулярно публікують результати своїх досліджень, беруть участь у проєктах, що було підтверджено під час зустрічей та аналізу даних наведених у таблиці: <https://office.naq.gov.ua/29e077bd-856d-467a-b28d-1d4dec2187c7>. Так, проф. Р. Х. Вайнола є учасницею соціально-культурного проєкту «Відкриваємо двері дітям» (2015-20 рр.), що реалізовувався Представництвом благодійної організації «Надія і житло для дітей» в Україні; доц. Т. Л. Лях є учасницею проєкту Державне-міжнародне-суспільне: європейські цінності та норми, що формують завдання міждисциплінарного навчального модулю (STIPENDIUM) №611217-EPP-1-2019-1-UA-EPP-JMO-MODULE; (01.09.2019 р. – 31.08.2022 р.); проф. Ж. В. Петрочко залучена до

проекту Світового банку «Розроблення та Впровадження регіонального плану стосовно збільшення обсягів надання послуг з догляду на сімейній основі (реформування закладів інституційного догляду та виховання дітей у Тернопільській області)», ключовий експерт проекту (2019-2020 рр.); доц. Т. П. Спіріна є залученим експертом з питань оцінки в інтернатних закладах «Розробка і впровадження регіонального плану збільшення обсягів надання послуг з догляду на сімейній основі (реформування інтернатних закладів у м. Києві)» (2017 – 2020, за підтримки Міністерства соціальної політики та Світового банку) та експерт-тренер «Підготовка менеджерів волонтерських програм задля системного професійного підходу у роботі з волонтерами на Сході України», що реалізується ВГП «Волонтер» у партнерстві з Інститутом людини Київського університету імені Бориса Грінченка за підтримки Програми ООН із відновлення та розбудови миру (2020 - 2021); доц. В. П. Лютий залучений до «Програма 15»: профілактика ВІЛ-інфекції та підтримка психосоціального здоров'я в Україні» (з 2016 р., , Український фонд Благополуччя дітей, за підтримки Protestant Agency for Diakonia and Development – Bread for the World – Protestant Development Service (Німеччина). Наукові керівники активно залучені до реалізації теми «Особистість в умовах суспільних трансформацій сучасної України» (№0116U002960) в Інституті людини. За результатами виконання науково-дослідних робіт та залученості до проектів публікуються тези, матеріали доповідей, статті та ін.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

В університеті академічна доброчесність забезпечується Кодексом корпоративної культури Університету та Положенням про академічну доброчесність https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_2/nakaz_39_24.01.2020.pdf. Створено постійно діючу комісію на рівні Університету та Інституту людини. Всі НПП й аспіранти підписують декларацію про академічну доброчесність. У разі порушення академічної доброчесності в ЗВО передбачена чітка процедура дій та притягнення особи, до позбавлення можливості здійснювати наукове керівництво аспірантами та викладати дисципліни навчального плану підготовки докторів філософії. Популяризація принципів академічної доброчесності та її впровадження в освітньо-наукову діяльність університету забезпечується завдяки: діяльності Школи академічної доброчесності <https://kubg.edu.ua/informatsiya/naukovtsyam/naukove-tovarystvo-studentiv-aspirantiv-doktorantiv-i-molodykh-vchenykh/shkola-akademichnoi-dobrochesnosti/417-pro-proiekt/6435-shkola-akademichnoi-dobrochesnosti-kyivskoho-universytetu-imeni-borysa-hrinchenka.html>; модулям «Наукова етика» та «Інтернаціоналізація науки»; комісіям з академічної доброчесності; студентському самоврядуванню, науковим керівникам та НПП. Для забезпечення академічної доброчесності в ЗВО здійснюється перевірка робіт на плагіат через програму Unicheck; відбуваються семінари щодо популяризації академічної доброчесності для науково-педагогічних працівників та здобувачів. Під час спілкування з адміністрацією ЗВО та структурними підрозділами з'ясовано, що за час дії ОНП не виявлено жодного факту порушень академічної доброчесності ні серед здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, ні серед науково-педагогічних працівників.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

За ОНП «Соціальна робота» забезпечується повноцінна підготовка до науково-дослідницької діяльності через налагоджену співпрацю з науковими, освітніми і соціальними інституціями і включення аспірантів у різні форми науково-дослідницької активності. ЗВО надає широкі можливості для апробації наукових досліджень аспірантів через організацію наукових конференцій, семінарів, круглих столів, фестивалів науки, конкурсу наукових проєктів. Досвід участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах підтверджений їхньою міжнародною, в т.ч. зарубіжною, науково-дослідницькою активністю. У ЗВО сформована культура академічної доброчесності, яка забезпечує в т.ч. і дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

У освітній програмі не передбачено окремого освітнього компонента методичної спрямованості, який би передував науково-викладацькій практиці і сприяв би повноцінній підготовці до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю. У напрямку міжнародної активності здобувачів вищої освіти власне зарубіжна наукова активність не є систематичною. Рекомендації: - рекомендуємо увести до ОНП/навчального плану педагогічну освітню компоненту; - у напрямку міжнародної активності поглибити власне закордонну наукову активність аспірантів ОНП Соціальна робота.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Констатовано загальну відповідність критерію щодо навчання через дослідження. Виявлені недоліки стосуються необхідності посилення педагогічної складової ОНП, забезпечення систематичної зарубіжної наукової активності та мобільності здобувачів ОНП «Соціальна робота».

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	A
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	A
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	A
Критерій 6. Людські ресурси	A
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація з визначенням "зразкова"**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Лісовець Олег Васильович

Члени експертної групи

Осетрова Оксана Олександрівна

Сергата Інеса Олегівна